

Dokument s plenarne sjednice

A8-0331/2016

15.11.2016

IZVJEŠĆE

o godišnjem izvješću o djelovanju Europskog ombudsmana tijekom 2015.
godine
(2016/2150(INI))

Odbor za predstavke

Izvjestitelj: Notis Marias

SADRŽAJ

	Stranica
PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	3
OBRAZLOŽENJE	10
REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U NADLEŽNOM ODBORU	14

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o godišnjem izvješću o djelovanju Europskog ombudsmana tijekom 2015. godine (2016/2150(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir godišnje izvješće o djelovanju Europskog ombudsmana za 2015.,
 - uzimajući u obzir članak 15. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članak 228. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članak 258. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članak 11. Povelje Europske unije o temeljnim pravima,
 - uzimajući u obzir članak 41. Povelje Europske unije o temeljnim pravima,
 - uzimajući u obzir članak 42. Povelje Europske unije o temeljnim pravima,
 - uzimajući u obzir članak 43. Povelje Europske unije o temeljnim pravima,
 - uzimajući u obzir Konvenciju Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom,
 - uzimajući u obzir Odluku Europskog parlamenta 94/262/EZUČ, EZ, Euratom od 9. ožujka 1994. o propisima i općim uvjetima kojima se uređuje izvršavanje dužnosti Europskog ombudsmana¹,
 - uzimajući u obzir Europski kodeks dobrog administrativnog postupanja, koji je Europski parlament usvojio 6. rujna 2001.,
 - uzimajući u obzir Okvirni sporazum o suradnji zaključen 15. ožujka 2006. između Europskog parlamenta i Europskog ombudsmana, koji je stupio na snagu 1. travnja 2006.,
 - uzimajući u obzir načela transparentnosti i integriteta pri lobiranju koja je objavila Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD),
 - uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o djelovanju Europskog ombudsmana,
 - uzimajući u obzir drugu i treću rečenicu članka 220. stavka 2. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za predstavke (A8-0331/2016),
- A. budući da je godišnje izvješće o djelovanju Europskog ombudsmana za 2015. predsjedniku Europskog parlamenta službeno podneseno 3. svibnja 2016. i da je Europska ombudsmanica Emily O'Reilly predstavila izvješće Odboru za predstavke 20. lipnja 2016. u Bruxellesu;

¹ SL L 113, 4.5.1994., str.15

- B. budući da se u članku 15. UFEU-a navodi da institucije, tijela, uredi i agencije Unije, kako bi promicali dobro upravljanje i zajamčili sudjelovanje civilnog društva, pri svome radu koliko je god to moguće poštuju načelo otvorenosti djelovanja;
- C. budući da se u članku 24. UFEU-a navodi da se „svaki građanin Unije može obratiti Europskom ombudsmanu imenovanom u skladu s člankom 228. UFEU-a”;
- D. budući da je člankom 228. UFEU-a Europski ombudsman ovlašten primiti pritužbe u vezi s nepravilnostima u djelovanju institucija, tijela, ureda ili agencija Unije, s iznimkom Suda Europske unije u izvršavanju njegovih pravosudnih ovlasti;
- E. budući da se u članku 258. UFEU-a utvrđuje uloga Komisije kao čuvarice Ugovorâ; budući da bi se zanemarivanje ili neispunjavanje te odgovornosti moglo smatrati nepravilnošću u postupanju;
- F. budući da, u skladu s člankom 298. UFEU-a, institucije, tijela, uredi i agencije EU-a „imaju podršku otvorene, učinkovite i neovisne europske administracije”, te budući da se istim člankom u tu svrhu predviđa donošenje specifičnog sekundarnog zakonodavstva u vidu odredbi primjenjivih na sva područja administracije EU-a;
- G. budući da članak 41. Povelje o temeljnim pravima propisuje da „svatko ima pravo da institucije i tijela Unije njegove predmete obrađuju nepristrano, pravično i u razumnom roku”;
- H. budući da u članku 43. Povelje stoji da: „Svaki građanin Unije te svaka fizička osoba koja prebiva ili pravna osoba sa sjedištem u nekoj državi članici ima pravo prijaviti Europskom ombudsmanu slučajeve nepravilnosti u postupku institucija, tijela, ureda ili agencija Unije, osim Suda Europske unije kad on obavlja svoju sudbenu dužnost”;
- I. budući da je Ured europskog ombudsmana, osnovan Ugovorom iz Maastrichta, 2015. proslavio svoju 20. obljetnicu, a pritom je od 2005. obradio 48 840 pritužbi;
- J. budući da je prema istraživanju Flash Eurobarometer o građanskim pravima iz listopada 2015. 83 % europskih građana upoznato s time da kao građani EU-a imaju pravo podnijeti pritužbu Europskoj komisiji, Europskom parlamentu ili Europskom ombudsmanu;
- K. budući da nepravilnosti u postupanju Europski ombudsman definira kao manjkavu ili krajnje lošu upravu do koje dolazi ako institucija ili javno tijelo ne djeluje u skladu sa zakonom, pravilom ili načelom kojim je obvezano, ne poštuje načela dobre uprave ili krši ljudska prava;
- L. budući da je svrha Kodeksa dobrog administrativnog postupanja spriječiti nepravilnosti u postupanju; budući da zbog svojeg neobvezujućeg karaktera taj instrument ima ograničene koristi;
- M. budući da nedostatak transparentnosti u dokumentima koji sa sobom nose velike posljedice za socijalno-ekonomski model EU-a i koji često imaju velike implikacije u području javnog zdravlja i okoliša, u pravilu stvara nepovjerenje među građanima i javnome mnijenju općenito;

- N. budući da zviždači imaju glavnu ulogu u otkrivanju slučajeva nepravilnosti u postupanju, pa čak i političke korupcije; budući da ti slučajevi ozbiljno narušavaju kvalitetu naše demokracije; budući da se zviždači nakon toga često suočavaju s ozbiljnim problemima, a prečesto su izloženi negativnim osobnim posljedicama i to na više razina, ne samo profesionalnim već i kaznenim; budući da bi u nedostatku većih jamstava ta protekla iskustva ubuduće mogla obeshrabriti pojedince da slijede etički put i prijavljuju nepravilnosti;
- O. budući da je stopa usklađenosti s odlukama i/ili preporukama Ureda europskog ombudsmana u 2014. iznosila 90 %, što je za deset postotnih bodova više nego u 2013.;
- P. budući da se u istragama koje je Ombudsman otvorio 2015. mogu uočiti sljedeće glavne teme: transparentnost u institucijama EU-a, etička pitanja, javno sudjelovanje u odlučivanju EU-a, pravila tržišnog natjecanja EU-a i temeljna prava;
- Q. budući da je Odbor za predstavke aktivan član Europske mreže pučkih pravobranitelja; budući da je Odbor u tom svojstvu od Europskog ombudsmana zaprimio 42 pritužbe na daljnje razmatranje kao predstavke;
1. odobrava godišnje izvješće koje je Europska ombudsmanica podnijela za 2015. godinu;
 2. čestita gđi Emily O'Reilly na njezinu izvrsnom radu i neumornim naporima da poboljša kvalitetu usluga koje europska administracija pruža građanima; uviđa važnost transparentnosti kao ključne sastavnice stjecanja povjerenja i dobre administracije, što se vidi i u visokom postotku pritužbi u vezi s transparentnošću (22,4 %), zbog čega je riječ o najviše rangiranom pitanju; uvažava ulogu strateških istraga u jamčenju dobrog upravljanja i podupire one koje je u tom području dosad proveo Ured europskog ombudsmana;
 3. pozdravlja stalne napore Europskog ombudsmana da svojim prijedlozima Komisiji poveća transparentnost pregovora o TTIP-u; pohvaljuje to što je na temelju toga Komisija objavila brojne dokumente o TTIP-u i što je transparentnost tako uvrštena u jedan od triju stupova nove trgovinske strategije Komisije; ponovno ističe potrebu za većom transparentnošću međunarodnih sporazuma poput TTIP-a, CETA-e itd., kao što su to zatražili brojni zabrinuti građani u svojim predstavkama upućenima Odboru za predstavke; poziva na jače i opsežnije napore u tom pogledu kako bi se očuvalo povjerenje europskih građana;
 4. podsjeća na to da je Uredba (EZ) br. 1049/2001 o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije počiva na načelu „najvećeg mogućeg pristupa”; stoga naglašava da transparentnost i pun pristup dokumentima institucija EU-a mora biti pravilo kako bi građani u potpunosti mogli ostvarivati svoja demokratska prava; ističe da se, kao što je već odlučio Sud Europske unije, iznimke od tog pravila moraju propisno tumačiti, uzimajući pritom u obzir primarni javni interes za objavljivanje i pravila koja nameće demokracija, veće sudjelovanje građana u postupku odlučivanja, legitimitet za upravljanje, učinkovitost i odgovornost prema građanima;
 5. potiče Komisiju i države članice da ovlaste Europskog ombudsmana da izdaje izjavu o nepridržavanju raznih institucija EU-a Uredbe br. 1049/2001 o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije, pod uvjetom da ti dokumenti

nisu obuhvaćeni člankom 9. stavkom 1. Uredbe; podupire ideju da Ombusman bude ovlašten donositi odluke o objavljivanju relevantnih dokumenata nakon istrage o nepridržavanju;

6. žali zbog toga što je revizija Uredbe (EZ) br. 1049/2001 u slijepoj ulici; smatra da bi se u tome trebalo napredovati bez daljnjeg odgađanja jer Uredba više ne odražava aktualnu pravnu situaciju i institucijsku praksu;
7. prepoznaje potrebu za transparentnošću u odlučivanju EU-a i podržava istrage Europskog ombudsmana o neslužbenim pregovorima između triju glavnih institucija EU-a (tzv. trijalog) te pokretanje javnog savjetovanja o tom pitanju; podržava objavljivanje dokumenata s trijaloga, u skladu s člankom 4. Uredbe 1049/2001.
8. žali zbog toga što je Komisija Istražnom odboru za mjerenje emisija u automobilskom sektoru (EMIS) dostavila nepotpunu dokumentaciju, u kojoj su bile izostavljene informacije koje je Komisija smatrala nerelevantnima; poziva Komisiju da zajamči najveću preciznost u svojem radu i potpunu transparentnost dostavljene dokumentacije, u cijelosti se pridržavajući načela iskrene suradnje, kako bi se EMIS-u omogućilo nesmetano i efektivno izvršavanje ovlasti vođenja istrage;
9. podržava odlučnost Europskog ombudsmana da rad Europske središnje banke učini transparentnijim i usklađenim s visokim standardima upravljanja, a posebno kao članice Trojke/Četvorke koja nadgleda provedbu programa fiskalne konsolidacije u državama EU-a; pozdravlja odluku ESB-a da objavljuje popise sastanaka članova njezina izvršnog odbora; podržava nova vodeća načela za javne govore i uvođenje „razdoblja šutnje” koje prethodi sjednici Upravnog vijeća kada je riječ o tržišno osjetljivim informacijama;
10. prima na znanje status ESB-a i kao monetarne vlasti i kao savjetodavnog člana Trojke/Četvorke te poziva Europskog ombudsmana da zaštiti interese dobre uprave u tom jednom od najvažnijih europskih financijskih tijela;
11. poziva na veću transparentnost sastanaka Euroskupine, odnosno da se ona ne zaustavi na koracima koje je nakon intervencije Europskog ombudsmana već poduzeo njezin predsjednik;
12. podržava istragu Ombudsmana o sastavljanju i transparentnosti rada stručnih skupina Komisije; prima na znanje nastojanja Komisije da te skupine postanu otvorene javnosti i ističe da su potrebne daljnje mjere da bi se postigla potpuna transparentnost; ponavlja poziv Vijeću, pa i njegovim pripremnim tijelima, da se što je prije pristupi registru lobista i da poveća transparentnost rada tih tijela;
13. podržava nastojanja Ombudsmana da lobiranje učini transparentnijim; žali zbog toga što Komisija ne želi objaviti detaljne informacije o sastancima s lobistima duhanske industrije; snažno potiče Komisiju da svoj rad učini potpuno transparentnim kako bi javnost stekla više povjerenja u njezin rad;
14. poziva Komisiju da sve informacije o utjecaju lobista, besplatno i u razumljivom obliku, učini lako dostupnima javnosti preko jedinstvene centralizirane internetske baze podataka;

15. poziva Komisiju da tijekom 2017. podnese prijedlog o u potpunosti obveznom i pravno obvezujućem registru lobista kojim bi se eliminirale sve rupe u propisima i donio u potpunosti obvezan registar svih lobista;
16. podržava nastojanja oko provedbe smjernica o transparentnosti lobiranja koje bi se odnosile ne samo na institucije EU-a već i na nacionalne uprave;
17. ističe zabrinutost građana u vezi s postupanjem Komisije s pritužbama o povredama; naglašava da pravo na dobru upravu, kao što je utvrđeno u članku 41. Povelje o temeljnim pravima EU-a, podrazumijeva i obvezu na propisno obrazloženje u slučaju da Komisija odluči da neće pokrenuti postupak povodom povrede pred Sudom EU-a; pozdravlja stratešku istragu Europskog ombudsmana o sustavnim problemima uočenima u inicijativi „EU pilot“;
18. pozdravlja istragu koju je Ombudsman pokrenuo (predmet 0I/5/2016/AB) o postupanju Komisije, u svojstvu čuvarice Ugovorâ, s pritužbama o povredama u sklopu projekta EU Pilot; podsjeća na prethodne zahtjeve Odbora za predstavke u vezi s dobivanjem pristupa dokumentima projekta EU Pilot i dokumentima postupaka zbog povrede prava, s obzirom na to da predstavke često dovode do pokretanja takvih postupaka;
19. pozdravlja to što je Europski ombudsman nastavio istraživati slučajeve „kružnih vrata“ u Komisiji; prima na znanje činjenicu da je kao rezultat tih istraga Komisija pružila opširnije informacije o imenima viših dužnosnika koji su napustili Komisiju da bi radili u privatnom sektoru; potiče na češće objavljivanje imena i drugih podataka o tim osobama; nada se da će druge europske institucije i agencije slijediti taj primjer; pozdravlja spremnost Komisije da objavi informacije o radnim mjestima bivših povjerenika Komisije nakon prestanka obnašanja dužnosti; izražava veliku zabrinutost zbog toga što je bivši predsjednik Komisije g. Barroso imenovan na mjesto savjetnika i neizvršnog direktora u društvu Goldman Sachs International;
20. podsjeća na to da je sukob interesa širi pojam od slučajeva „kružnih vrata“; ističe da je za postizanje dobrog upravljanja i ostvarivanje vjerodostojnosti pri donošenju političkih i tehničkih odluka presudno ozbiljno se pozabaviti svim izvorima sukoba interesa; smatra da se posebna pozornost na razini EU-a treba pridati imenovanjima kandidata na položaje u institucijama, agencijama i tijelima EU-a, uz visoke standarde i konkretne mjere koji otklanjaju svaku sumnju u postojanje sukoba interesa;
21. pozdravlja činjenicu da su 2015. sve institucije EU-a uvele interna pravila za zaštitu zviždača u skladu s člankom 22. točkama a) – c) Pravilnika o osoblju te na taj način ohrabrile uređeno prijavljivanje nepravilnosti; napominje da bi zaštita zviždača od odmazde mogla biti bolja; stoga snažno potiče donošenje zajedničkih pravila za poticanje na otkrivanje informacija i uvođenje minimalnih jamstava i zaštite za zviždače;
22. poziva na donošenje direktive o zviždačima kojom bi se utvrdili odgovarajući kanali i postupci za otkrivanje svih oblika nepravilnosti u postupanju, kao i minimalna adekvatna jamstva i pravna zaštita na svim razinama za pojedince kojih se to tiče;
23. pozdravlja uvođenje mehanizma za podnošenje pritužbi u vezi s mogućim povredama temeljnih prava u Frontexu, što se nadovezuje na tekuću istragu Ombudsmana o praksama koje se primjenjuju u Frontexu i državama članicama prilikom zajedničkih

prisilnih povrata neregularnih migranata; pohvaljuje uvrštavanje takvog mehanizma u novu Uredbu o europskoj graničnoj i obalnoj straži;

24. pohvaljuje istrage Europskog ombudsmana o tome pridržavaju li se države članice Povelje o temeljnim pravima pri provedbi mjera koje se financiraju sredstvima iz europskih fondova, primjerice pri financiranju projekata u sklopu kojih se osobe s invaliditetom smješta u institucije umjesto da ih se integrira u društvo; snažno potiče Europskog ombudsmana da i dalje provodi te istrage kako bi se zajamčila transparentnost i dodana vrijednost projekata;
25. pozdravlja suradnju Ombudsmana i Europskog parlamenta u sklopu Okvira UN-a za Konvenciju Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom, posebno u pozivanju na cjelovitu provedbu Konvencije na razini EU-a i dodjelu dostatnih sredstava u tu svrhu; potvrđuje svoju punu potporu implementaciji Konvencije i poziva Komisiju i države članice da u cijelosti provedu Konvenciju na razini EU-a;
26. podupire napore Ombudsmana u bavljenju slučajevima u vezi s diskriminacijom, pravima manjina i pravima starijih osoba u sklopu seminara Europske mreže pučkih pravobranitelja na temu „Pučki pravobranitelji protiv diskriminacije”;
27. podupire nastojanja Ombudsmana da zajamči nepristranost Komisije u odlučivanju o pitanjima iz područja tržišnog natjecanja;
28. uviđa da je pravo građana na to da se pri donošenju politika EU-a čuje i njihov glas važnije nego ikad prije; pozdravlja smjernice koje je Ombudsman predložio za poboljšanje rada Europske građanske inicijative, posebno kada je riječ o utemeljenom argumentiranju razloga Komisije u slučaju odbijanja europske građanske inicijative; priznaje međutim da postoje znatni nedostaci kojima se treba pozabaviti i riješiti ih kako bi europske građanske inicijative bile djelotvornije; potvrđuje da se većom uključenošću građana u određivanje politika EU-a uvećava vjerodostojnost europskih institucija;
29. pozdravlja Ombudsmanov kontinuirani dijalog i uske veze sa širokim nizom institucija EU-a, uključujući Europski parlament, pa i s drugim tijelima, radi ostvarivanja administrativne suradnje i kohezije; isto tako pohvaljuje nastojanja Ombudsmana da uspostavi kontinuiranu i otvorenu komunikaciju s Odborom za predstavke;
30. uviđa potrebu za time da se agencije EU-a pridržavaju istih standarda transparentnosti, odgovornosti i etičnosti kao i ostale institucije; pozdravlja važan rad koji je Europski ombudsman obavio u više agencija u EU-u; podupire prijedlog dan Europskoj agenciji za kemikalije da registrirani subjekti moraju dokazati da su učinili sve što je u njihovoj moći da izbjegnu pokuse na životinjama i pružiti informacije o tome kako izbjeći takve pokuse;
31. podržava preporuke Ombudsmana prema kojima bi Europska agencija za sigurnost hrane trebala revidirati svoja pravila o sukobu interesa i postupke u slučaju toga kako bi se zajamčilo propisno javno savjetovanje i sudjelovanje;
32. podsjeća na to da Ombudsman također ima mogućnost, a stoga i dužnost, da nadzire rad Parlamenta, i to u skladu s ostvarivanjem cilja dobre uprave za građane EU-a;

33. poziva na efektivno poboljšanje Kodeksa dobrog administrativnog postupanja donošenjem obvezujuće uredbe o tom pitanju tijekom aktualnog zakonodavnog saziva;
34. poziva Europskog ombudsmana da u buduća godišnja izvješća uvrsti kategorizaciju pritužbi koja su izvan njegova mandata, što bi zastupnicima u Europskom parlamentu dalo pregled problema s kojima se suočavaju građani EU-a;
35. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju i izvješće Odbora za predstavke proslijedi Vijeću, Komisiji, Europskom ombudsmanu, vladama i parlamentima država članica te njihovim ombudsmanima ili sličnim mjerodavnim tijelima.

OBRAZLOŽENJE

Europska ombudsmanica gđa Emily O'Reilly predstavila je 3. svibnja 2016. svoje godišnje izvješće za 2015. predsjedniku Martinu Schulzu. Izvješće je 20. lipnja 2016. predstavila na sjednici Odbora Europskog parlamenta za predstavke.

Izvješće je izloženo na jednako zanimljiv način kao i izvješće za 2014., pri čemu su istaknuti glavni problemi i pružene iscrpne informacije o inicijativama i mjerama Ureda europskog ombudsmana, korištenju društvenim medijima radi promicanja aktivnosti Ombudsmana i odgovarajućim mjerama europskih institucija. Priložena mu je informativna i detaljna statistika o gotovo istim područjima kao i prošle godine, zahvaljujući čemu ih je moguće izravno i lako usporediti. Izvješće je na stranicama Europskog ombudsmana nažalost objavljeno samo na engleskome, zbog čega će dok se ne objave druge jezične verzije imati ograničen broj čitatelja.

Mandat Europskog ombudsmana opisan je u članku 228. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i na temelju njega taj je ured ovlašten primati pritužbe u vezi s nepravilnostima u djelovanju institucija, tijela, ureda ili agencija Unije, osim kada je riječ o Sudu Europske unije i njegovu izvršavanju pravosudnih ovlasti.

Pravo na pritužbu Europskom ombudsmanu utvrđuje se u članku 24. UFEU-a i u članku 43. Povelje EU-a o temeljnim pravima. To je pravo također jedno od temeljnih prava građana država članica koje proistječe iz njihova europskog građanstva.

Ombudsman pomaže pojedincima, poduzećima i udrugama suočenima s nepravilnostima u postupanju institucija EU-a. Nepravilnost u djelovanju institucija definira se kao manjkava ili krajnje loša uprava do koje dolazi ako institucija ne djeluje u skladu sa zakonom, ne poštuje načela dobre uprave ili krši ljudska prava. Istodobno se u članku 41. Povelje o temeljnim pravima dobra uprava navodi kao pravo građana EU-a, što stvara obveze i za nacionalnu i za europsku administraciju.

Ured Europskog ombudsmana 2015. je pomogao 17 033 europska građana, pritom je 13 966 slučajeva (81,99 %) obrađeno davanjem savjeta u okviru interaktivnog vodiča na internetskim stranicama Europskog ombudsmana, 2 077 slučajeva (12,19 %) obrađeno je u obliku pritužbi, a 1 060 slučajeva (6,22 %) bili su zahtjevi za informacije na koje su odgovorile službe Europskog ombudsmana. U usporedbi s prošlom godinom pomoć je 2015. pružena znatno manjem broju građana (23 072 u 2014., smanjenje od 26,17 %); broj pritužbi ostao je isti, no udio pritužbi 2015. u ukupnom broju slučajeva (12,19 %) u 2015. je bio viši u odnosu na 2014. (9,01 %).

Osim što pomaže građanima Europski ombudsman javnom interesu služi i time što pomaže institucijama EU-a da poboljšaju kvalitetu svojih usluga. Povrh istraživanja pritužbi Ombudsman može pokretati i istrage na vlastitu inicijativu.

U predmetnoj je godini Ombudsman otvorio 261 istragu povodom pritužbi te 17 istraga na vlastitu inicijativu, a zaključio je 261 istragu povodom pritužbi te 16 istraga na vlastitu inicijativu. Osam od tih 16 istraga bile su strateške istrage o pitanjima od velike važnosti kao što su transparentnost TTIP-a, zviždači, Europska građanska inicijativa, temeljna prava u kohezivskoj politici EU-a i prisilna vraćanja koja provodi Frontex. Valja također primiti na

znanje pokretanje šest strateških inicijativa (bavljenje važnim pitanjima bez otvaranja istrage), među kojima su transparentnost ESB-a, radna mjesta bivših povjerenika Komisije nakon prestanka obnašanja dužnosti te Fond za azil, migracije i integraciju.

Kada je riječ o državama porijekla tih pritužbi Španjolska prednjači s 322 pritužbe, a slijede je Njemačka (234), Poljska (172), Belgija (179) i Ujedinjena Kraljevina (146). Ako iz određene države članice dolazi mnogo pritužbi, to ne znači da je otvoren proporcionalan broj istraga. Primjerice, brojke iz 2015. pokazuju da je za 149 pritužbi iz Belgije otvoreno 35 istraga, dok su 323 pritužbe iz Španjolske rezultirale otvaranjem tek 27 istraga.

Kada je riječ o institucijama koje su predmet istraga Ombudsmana, Europska komisija zauzima prvo mjesto s više od polovice slučajeva (55,6 %). Na drugom su mjestu agencije EU-a s 11,5 %. Europski ured za odabir osoblja (EPSO) čvrsto drži treće mjesto (10 %), a slijede ga druga tijela s 9,2 % te Europski parlament na petom mjestu s 8 % pritužbi. Europska služba za vanjsko djelovanje (ESVD) i Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) drže zadnja dva mjesta s 4,6 i 1,9 %. U usporedbi s 2014. riječ je o istim institucijama, ali njihov se poredak promijenio: u 2015. otvoreno je više istraga o Europskom parlamentu nego o ESVD-u.

Tri glavna predmeta Ombudsmanovih istraga 2015. bili su zahtjevi za informacije i pristup dokumentima (tj. pitanja transparentnosti) te institucijska pitanja i pitanja u vezi s politikama koja Komisija pažljivo prati kao čuvarica Ugovora. Za sva tri predmeta otvoren je gotovo isti broj istraga. Predmeti koji slijede (poredani prema važnosti) odnose se na sastav i postupke odabira, administraciju i pravilnike o osoblju te naposljetku na sklapanje ugovora o javnim nabavama i bespovratnim sredstvima. U 2014. predmeti su bili isti, no njihov je poredak bio drugačiji, pri čemu institucijski predmeti i predmeti koji se tiču politika nisu bili učestali kao predmeti koji se tiču Komisije kao čuvarice Ugovora.

Ombudsman je 2015. djelovao povodom 1 946 zaprimljenih pritužbi. U 971 slučaju služba je dala savjet ili je predmet prosljedila dalje (npr. članu Europske mreže pučkih pravobranitelja ili Odboru EP-a za predstavke), u 726 slučajeva podnositelj pritužbe obaviješten je da mu se više ne može ponuditi nijedan savjet, dok je u 249 slučajeva otvorena istraga.

U poglavlju 11. godišnjeg izvješća ukratko se navode postupci koje je Europski ombudsman slijedio prilikom obrade predmeta. Strateške istrage dio su njegovih aktivnosti, međutim, obrada pritužbi njegova je glavna zadaća, a one se uvijek podnose u pisanom obliku, bilo na papiru bilo elektronički. Pritužbe koje nadilaze Ombudsmanove ovlasti prosljeđuju se nadležnom tijelu ili nekoj drugoj službi koja bi mogla biti od pomoći. Nedopuštene pritužbe odbacuju se pisanim obrazloženjem podnositelju pritužbe te mu se predlaže neko drugo sredstvo. Ako se otvori istraga povodom pritužbe, donosi se odluka o tome može li se pritužba obraditi u skraćenom postupku. Ako ne može, nužno je otvoriti opsežnu istragu koja se može zaključiti donošenjem rješenja ili nacрта preporuke o načinu na koji bi se nepravilnost mogla ispraviti. Naposljetku, ako se ne može pronaći rješenje, može se dati kritična primjedba.

Krajem 2015. Europski ombudsman započeo je s revizijom tih postupaka kako bi povećao njihovu učinkovitost i uspješnost. Revidirani se postupci s nestrpljenjem iščekuju u 2016., nakon čega će uslijediti savjetovanje s Europskim parlamentom.

U 145 istraga koje je Ombudsman zaključio u 2015. (52,3 % ukupnog broja) predmet pritužbe

riješila je dotična institucija ili je za to postignuto sporazumno rješenje. U 79 slučajeva (28,5 %) nisu utvrđene nepravilnosti, u 59 slučajeva (19,5 %) nije bilo potrebe za daljnjom istragom, dok su nepravilnosti utvrđene u 30 slučajeva (10,8 %). U šest slučajeva (2,2 %) poduzete su druge mjere. U usporedbi s prethodnom godinom ne prolazi nezamijećeno znatno povećanje riješenih pritužbi (33,3 % u 2014.), kao i velik broj slučajeva u kojima nepravilnosti nisu bile utvrđene (19 % u 2014.). Istodobno je broj pritužbi u kojima nije bilo potrebe za daljnjom istragom drastično smanjen (40,8 % u 2014.).

U slučajevima u kojima mogu biti utvrđene nepravilnosti Europski ombudsman istragu može zaključiti kritičnom primjedbom ili nacrtom preporuke.

Kritična primjedba daje se kada dotična institucija više ne može ispraviti nepravilnost, pri čemu je učinak te nepravilnosti ograničen ili na temelju nje Ombudsman nije obvezan poduzimati daljnje mjere. Kritičnu primjebu Ombudsman može dati i onda kada smatra da nacrt preporuke ne bi bio djelotvorno rješenje ili u slučajevima u kojima dotična institucija ne prihvaća nacrt preporuke, a ta nepravilnost pritom nije dovoljno ozbiljna da Parlament izradi posebno izvješće o tome. Kritična primjedba međutim podnositelju pritužbe služi kao potvrda da je njegova pritužba opravdana i u njoj se jasno navodi u čemu je dotična institucija pogriješila kako bi to mogla ubuduće izbjeći.

Dodatna primjedba instrument je kojim se Ombudsman koristi kada postupaju sa slučajevima koje vidi kao priliku da se unaprijedi kvaliteta uprave. Dodatne primjedbe Ombudsmana ne treba shvatiti kao kritiku dotičnoj instituciji, već kao smjernice i savjet o načinu na koji bi ta institucija mogla poboljšati kvalitetu svojih usluga.

Nacrti preporuka izdaju se kada dotična institucija može ukloniti nepravilnosti u djelovanju ili ako su te nepravilnosti ozbiljne ili imaju opće implikacije. U slučaju nacrta preporuke dotična je institucija na temelju Ugovora obvezna u roku od tri mjeseca Ombudsmanu poslati obrazloženo mišljenje.

Ako institucija, agencija ili tijelo EU-a ne ponudi zadovoljavajući odgovor na nacrt preporuke, Ombudsman može sastaviti posebno izvješće za Europski parlament. Posebno izvješće Ombudsmanova je krajnja mjera, odnosno posljednji korak koji može poduzeti prilikom obrade pritužbe. Nakon toga je na Parlamentu da odlučuje o eventualnim dodatnim koracima, poput izrade rezolucije. Posebna izvješća podnose se Odboru za predstavke, koji je odgovoran za odnose s Ombudsmanom.

Ombudsman je 2015. institucijama uputio kritične primjedbe u 19 slučajeva. U 11 slučajeva izrađeni su nacrti preporuka koje su institucije u cijelosti ili djelomično prihvatile.

Europski ombudsman prisno surađuje sa svojim pandanima u državama članicama. Ta se suradnja odvija u okviru Europske mreže pučkih pravobranitelja (Mreža) kojom su obuhvaćeni nacionalni i regionalni pravobranitelji, odbori za predstavke i slična tijela država članica Europske unije, zemalja kandidatkinja za članstvo u EU-u i drugih zemalja Europskog gospodarskog prostora i/ili šengenskog područja. Odbor Europskog parlamenta za predstavke punopravni je član te mreže, koja trenutačno ima 94 ureda u 36 zemalja.

Godina 2015. označila je prekretnicu za Mrežu jer je Europski ombudsman započeo s njezinom reformom kako bi postala vidljivija i relevantnija za europsku javnost. Osim obrade slučajeva koji nadilaze Ombudsmanove ovlasti (od 512 takvih slučajeva 2015., 470 ih je

prosljeđeno drugim ombudsmanima i 42 odboru PETI), što je dosad bila uobičajena praksa, članovi Mreže sada imaju priliku unaprijediti suradnju, odnosno voditi paralelne istrage s Ombudsmanom (kao što je to slučaj prilikom prisilnih povrata ilegalnih migranata), raspravljati o pojedinim slučajevima (poput istrage o Fondu za azil, migracije i integraciju) te se savjetovati o općenitijim pitanjima (npr. transparentnosti lobiranja radi izrade smjernica o tome za nacionalne i europske uprave). Članovi također namjeravaju organizirati godišnji seminar o ključnim pitanjima i o tome kako poboljšati interne postupke za prosljeđivanje nacionalnih upita o pravu EU-a iz Mreže nadležnim institucijama. Godišnji sastanak Mreže održao se u Varšavi u travnju 2015., i to na temu diskriminacije.

Člankom 33. stavkom 2. Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom predviđa se izrada okvira EU-a za promicanje, zaštitu i nadziranje provedbe Konvencije. Njegovi su članovi redom Europski ombudsman, Odbor Parlamenta za predstavke i njegov Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja, Agencija za temeljna prava, Europska komisija (koja se namjerava povući iz okvira) i Europski forum osoba s invaliditetom. Zadaća je Europskog ombudsmana zaštititi prava osoba s invaliditetom i pobrinuti se za to da administracija EU-a bude svjesna svojih odgovornosti u pogledu tih prava. Osobe koje smatraju da određena institucija EU-a ne djeluje u skladu s Konvencijom imaju pravo obratiti se Ombudsmanu za pomoć. Reforma okvira je u tijeku, a nadovezuje se na reviziju okvira koju je proveo stručni Odbor UN-a za prava osoba s invaliditetom; Europski ombudsman aktivno sudjeluje u toj reformi.

Proračun Ombudsmana zaseban je dio proračuna EU-a. Proračun Ombudsmana za 2015. iznosio je 10 346 105 eura.

Odbor za predstavke prima na znanje trenutačno stanje u strateškim istragama i inicijativama koje poduzima Europski ombudsman, u koje se ubrajaju one iz 2015. nastavljene u sljedećoj godini, ali i one koje su trenutačno otvorene jer je riječ o praćenju prijašnjih postignuća. To su među ostalim transparentnost trijaloga i otkrivanje dokumenata, povećana transparentnost rada Europskog vijeća i Vijeća EU-a, kao i sprječavanje eventualnih sukoba interesa posebnih savjetnika. Pozdravljamo nastojanja Europskog ombudsmana da uvede transparentnost u razne institucije ili tijela EU-a koji donose odluke koje utječu na europske građane, s obzirom na to da donose odluke o ekonomskim i monetarnim pitanjima (poput Euroskupine) i da državama članicama nude sredstva u okviru memoranduma o razumijevanju pod krajnje strogim uvjetima (poput Europskog stabilizacijskog mehanizma).

**REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA
U NADLEŽNOM ODBORU**

Datum usvajanja	9.11.2016
Rezultat konačnog glasanja	+: 21 -: 9 0: 0
Zastupnici nazočni na konačnom glasanju	Marina Albiol Guzmán, Margrete Auken, Beatriz Becerra Basterrechea, Soledad Cabezón Ruiz, Andrea Cozzolino, Pál Csáky, Miriam Dalli, Rosa Estaràs Ferragut, Eleonora Evi, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Peter Jahr, Jude Kirton-Darling, Svetoslav Hristov Malinov, Notis Marias, Edouard Martin, Roberta Metsola, Marlene Mizzi, Julia Pitera, Sofia Sakorafa, Eleni Theocharous, Jarosław Wałęsa, Cecilia Wikström, Tatjana Ždanoka
Zamjenici nazočni na konačnom glasanju	Urszula Krupa, Demetris Papadakis, Ángela Vallina, Rainer Wieland
Zamjenici nazočni na konačnom glasanju prema čl. 200. st. 2.	Tiziana Beghin, Ernest Urtasun, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska